

การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารเพื่อการบริหารศาสตร์

นาง บุญทา วิชาไพศาล

005530

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

ISBN 974-560-945-5

I 1691568X

A CONTENT ANALYSIS OF
THAI JOURNAL OF DEVELOPMENT ADMINISTRATION

Mrs. Boonta Wissawapaisal

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science

Graduate School
Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารสังคมบริหารศาสตร์
โดย นาง บุญหา วิชาไพศาล
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อินทรามะ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์วัลย์ เหมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ศึกษาระ)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อินทรามะ)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์วัลย์ เหมศาสตร์)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทริมล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารพัฒนาบริหารศาสตร์
ชื่อ นางบุณยา วิชาไพศาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เนวินต์ อินทรามะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์วัลย์ เหมศาสตร์
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารพัฒนาบริหารศาสตร์" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขอบเขต ปริมาณ และแนวโน้มของเนื้อหาบทความในวารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ ซึ่งเป็นวารสารวิชาการทางสังคมศาสตร์ ที่มีพัฒนาการมาจากวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ และปัจจุบันสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้เลือกจากบทความในวารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ ตั้งแต่ฉบับที่ ๑ ปีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๗ ถึงฉบับที่ ๔ ปีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๓ รวมทั้งสิ้น ๒๓๐ บทความ โดยเลือกจากคอลัมน์ต่าง ๆ ๕ คอลัมน์ การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยต่อจากที่ สมพิศ กุศรพิทักษ์ ได้เคยทำวิจัยเสนอคณะกรรมการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ในหัวข้อเรื่อง "แนวโน้มการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์: บทความในวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ และวารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ (พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๑๖)"

ในการดำเนินการวิจัย ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และอ่านบทความที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างละเอียด นำมาพิจารณาจัดกลุ่มตามสาขาวิชาในหมวดสังคมศาสตร์ตามหลักเกณฑ์การแบ่งสาขาวิชาขององค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งองค์การสหประชาชาติ รวมจำนวนบทความในแต่ละกลุ่มและหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

เนื้อหาบทความในวารสารแบ่งตามหลักเกณฑ์การแบ่งขององค์การศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งองค์การสหประชาชาติได้ ๗ สาขาวิชา คือ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารธุรกิจ สถิติ สังคมศาสตร์ (ทั่วไป) และสาขาอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะประยุกต์ มีเนื้อหาทางการศึกษา การวิจัยดำเนินงาน และคอมพิวเตอร์ อีก ๑ สาขาวิชา กลุ่มสาขาวิชาที่มีเนื้อหามากที่สุด คือ รัฐประศาสนศาสตร์ มี ๔๘ บทความ จากบทความทั้งหมด ๒๓๐ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๖ รองลงมาอันดับที่ ๒ คือ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มี ๕๓ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๔ และรองอันดับที่ ๓ คือ สาขาวิชาสังคมวิทยา มี ๓๖ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๕ ส่วนสาขาวิชาที่มีเนื้อหาน้อยที่สุด คือ สถิติ และสังคมศาสตร์ (ทั่วไป) มีสาขาวิชาละ ๔ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๔ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ คล้ายกับผลการวิจัยของ สมพิศ กุศลพิทักษ์ ที่ได้วิจัยไว้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๘

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยขั้นต่อไปคือ ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณค่าวารสารพัฒนบริหารศาสตร์ โดยการวิเคราะห์การอ้างถึงในงานเขียนและงานวิจัยอื่น ๆ รวมทั้งศึกษาความสนใจของผู้อ่านและผู้เขียนบทความ ที่มีต่อเนื้อหาในสาขาที่มีปริมาณมากที่สุด ๓ สาขาวิชา และน้อยที่สุดนั้นด้วย เพื่อจะได้สรุปได้ว่าความสนใจของผู้อ่านและผู้เขียนที่มีต่อเนื้อหาต่าง ๆ นั้น สอดคล้องกับปริมาณเนื้อหาด้วยหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Content Analysis of Thai Journal of
Development Administration
Name Mrs. Boonta Wissawapaisal
Thesis Advisor Associate Professor Dr. Navanit Intrama
 Assistant Professor Dr. Somboonwan Hemasatara
Department Library Science
Academic Year 1981

ABSTRACT

The purpose of the research on "A Content Analysis of Thai Journal of Development Administration" was to examine the scope, amount, and trend of the contents of the articles published in the aforementioned social science journal. This journal was developed from the former "Thai Journal of Public Administration", and currently, under the management and supervision of the National Institute of Development Administration. The samples of this study were randomly selected from the articles published in the journal starting from the first issue of the fourteenth year, January, 1974 to the fourth issue of the twentieth year, October, 1980. In total, 230 articles were randomly selected from five different columns. This research is a further study of the work, presented to the Research Committee, the National Institute of Development Administration, in 1975, by Sompit Cusripituck under the title "the Trend in Public Administration Studies: an Article in the Thai Journal of Public Administration and the Thai Journal of Development Administration (1960-1973)".

In conducting the research, the researcher had reviewed all relevant literature, and carefully read the sample articles. Using the criteria established by Unesco, the articles were, then, categorized according to academic field of specialization in social sciences. The number of articles in each category were added up, and its percentage was computed.

The results of the research could be summarized as the following: Using the criteria set by Unesco, article contents published in the journal were divided into 7 categories: Political Science, Economics, Sociology, Public Administration, Business Administration, Statistics, Social Sciences, and the other applied field consisting of Education, Operations Research, and Computer Science. The category with most contents was Public Administration. It had 88 out of the total number of 230 articles, or 38.26 percent. The categories with second and third most contents were Economics and Sociology respectively. Economics category had 53 articles, or 23.04 percent, and Sociology category had 36 articles, or 15.65 percent. The categories with least contents were Statistics and Social Sciences. Both had four articles each, or 1.74 percent. The findings of this research were similar to those of Cusripitucks' research conducted in 1975.

The following are recommendations for future studies: A citation analysis in various reports and researches should be done to evaluate this journal. In addition, readers' as well as authors' interests towards the contents in the categories with most, second most, third most, and least articles should also be investigated in order to find out if the readers and authors' interests towards various contents affect the amount of the contents.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมาได้ก็ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่าน เริ่มตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล ที่ได้กรุณาแนะนำหัวข้อวิทยานิพนธ์ และกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สิบบนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดและคำแนะนำในการทำวิจัยเบื้องต้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นวนิตย์ อินทรามะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญวัลย์ เหมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้มาโดยตลอด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ ชาวนิค้ำ และทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุน ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัยเรื่องนี้ตลอดมา และท้ายสุด คือ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง และคุณอดีตักดิ์ วิศวไพศาลที่ให้กำลังใจคอยช่วยเหลือในการะกิจอื่น ๆ อยู่เบื้องหลังจนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บุญหา วิศวไพศาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉี
รายการกราฟประกอบ	ห
บทที่	

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
สมมติฐาน	๔
วิธีดำเนินการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๕
คำจำกัดความของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	๖
๒. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวารสารพัฒนบริหารศาสตร์	๑๒
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
ผลงานวิจัยของต่างประเทศ	๑๔
ผลงานวิจัยของไทย	๑๗
วารสารพัฒนบริหารศาสตร์	๑๘

บทที่	หน้า
๓. วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๒๓
การศึกษาและเตรียมงาน	๒๓
การสร้างเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล	๒๔
กลุ่มตัวอย่าง	๒๗
การรวบรวมข้อมูล	๒๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘
๔. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๔
สรุปผลการวิจัย	๔๔
อภิปรายผล	๕๐
ข้อเสนอแนะ	๕๔
บรรณานุกรม	๕๖
ภาคผนวก	๖๐
ภาคผนวก ก. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และพัฒนาการของวารสาร พัฒนบริหารศาสตร์	๖๐
ข. ระเบียบเกี่ยวกับวารสารพัฒนบริหารศาสตร์	๙๓
ค. ครรชณ์วารสารพัฒนบริหารศาสตร์	๑๑๓
ประวัติผู้เขียน	๑๖๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามสาขาวิชาในหมวดสังคมศาสตร์	๒๔
๒. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามหัวข้อเนื้อหาในสาขา รัฐประศาสนศาสตร์	๓๑
๓. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามหัวข้อเนื้อหาในสาขาเศรษฐศาสตร์	๓๒
๔. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามหัวข้อเนื้อหาในสาขาสังคมวิทยา	๓๓
๕. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามคอลัมน์	๓๔
๖. ลำดับที่ของจำนวนเนื้อหาในแต่ละคอลัมน์	๓๕
๗. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามจำนวนเนื้อหาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - พ.ศ. ๒๕๒๓	๓๖
๘. ลำดับที่ของจำนวนเนื้อหาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - พ.ศ. ๒๕๒๓	๓๗
๙. การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามภาษาที่ใช้เขียนบทความในแต่ละ สาขาวิชา	๓๘
๑๐. ปริมาณร้อยละของเนื้อหาบทความภาษาอังกฤษในแต่ละสาขาวิชา	๔๐
๑๑. ที่มาของบทความจำแนกตามสังกัดผู้เขียนบทความ	๔๑
๑๒. ที่มาของบทความที่ผู้เขียนสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	๔๒
๑๓. จำนวนผู้เขียนบทความที่สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	๔๓

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑. ลำดับเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์ ๓๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการกราฟประกอบ

กราฟที่

หน้า

- ๑. ปริมาณเนื้อหาด้านสาขาวิชาต่าง ๆ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - พ.ศ. ๒๕๒๓

๓๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย